

kreupelhout. Laten zij zoo'n boschje eens tot het terrein hunner onderzoeking maken, zij zullen versteld staan over alles wat er te vinden is. Een laatste vluchtoord voor planten, reeds overal door den landbouw uit den omtrek verbannen, een dorado voor rupsen en kevers. Mijn mooiste

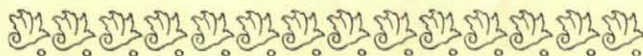
Robbertskruid.

vondsten heb ik in zulke boschjes, in streken van ons land waar geen woeste grond meer is, gedaan.

Eene eigenaardige vergroening van de Boschanemoon, in deze boschjes gevonden, wil ik hier nog even vermelden. Vijf bloemblaadjes waren normaal, terwijl het zesde aan den top een eindje was uitgroeid. Het was daar ingesnedden op dezelfde manier als het blad, en had ook de groene kleur. De onderste helft was gewoon van vorm en wit.

Steenwijk, Mei '04.

C. H. VEEN.

TROPISCHE GEWASSEN IN ONS LAND.

Onder dezen titel, staande boven een artikeltje in de November-aflevering van dezen jaargang wensch ik nog eenige bijzonderheden mede te deelen omtrent het zaaien van dadelpalmen (*Phoenix dactylifera* L.). Ten onrechte wordt de dadelpalm in de Februari-aflevering aangeduid met den naam van *Phoenix canariensis*; deze soort, een bekende kamerplant, wordt uitsluitend gekweekt als sierpalm en brengt geen eetbare vruchten voort.

Voor al in Zuid-Frankrijk en de Riviera wordt deze palm met de *Ph. reclinata* in den vollen grond gecultiveerd en bij wagonladingen vol naar de groote kweekerijen in Gent, Brugge en andere steden in België vervoerd, die ze weer over gansch Midden- en Noord-Europa verspreiden. Ze blijven in 't Zuiden den winter buiten over, en hebben door de buitengewone koude aldaar dit jaar veel geleden, evenals trouwens alle zoogenaamde „Nizza-bloemen“, als rozen, anjelieren, margrietten, enz.

De *Phoenix dactylifera* dan, de eigenlijke dadelpalm, wordt niet zoozeer als sierplant, dan wel als vruchtboom aangeplant, en voor dit doel voornamelijk in Klein-Azië, Noord-Afrika en Arabië. De zaden bewaren eenigen tijd hunne kiemkracht, en het confijten der vruchten heeft hierop

geen invloed, trouwens ze ondervinden ook geenszins eenige behandeling, die vernietigend op de harde zaden zou werken; geheel anders is dit bij het inleggen van vruchten.

In een kweekkas gezaaid, kwamen de door mij geplante pitten na vier weken op, en zijn nu, na verloop van een jaar, plantjes met een drietal lange, smalle, ongedeelde bladeren. Aan de bijgevoegde teekening kan men opmerken, dat van een hoofdwortel nog wel degelijk sprake is, wat men bij monocotylen weinig aantreft; 't is juist bij het kweken van palmen een groote zorg, de penwortel niet af te breken, daar niet zoo licht zijwortels ontstaan. Deze penwortel, die bij de palmen in de natuur recht naar beneden groeit, windt zich bij gekweekte palmen langs den wand van de pot, waarom ook bij 't door mij geteekende exemplaar de wortel, schoon uit elkaar gehaald, zoozeer gewonden en gedraaid is. De jonge zaailingen van palmen worden ook bij voorkeur in aparte palmpotjes gekweekt, d. z. zeer lange, smalle potjes, om aan den penwortel gelegenheid te geven, zich goed te ontwikkelen.

Zaaien ook de kweekers hunne palmen in mooien boschgrond en onder goede warmte, waardoor ze snellere en meer zekere uitkomsten verkrijgen, de dadelpitten zijn niet erg kieskeurig, wat de grond en de plaats betreft, waar ze op neer komen; wáár men ze neer werpt, komen ze om zoo te zeggen op, 't zij in den tuin, 't zij op de mesthoop of waar dan ook.

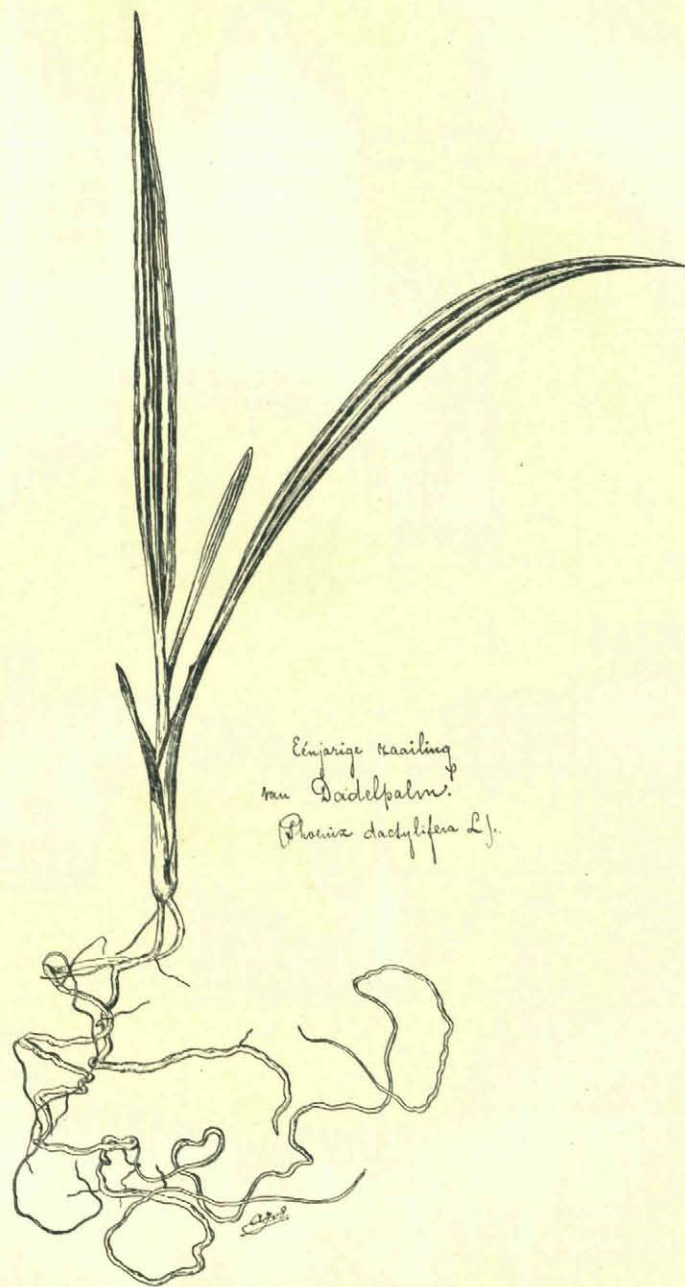
Ten slotte wensch ik nog hierop te wijzen, dat de dadelpalm in 't geheel geen tropische palm is, maar een

Hondsviooltje.

sub-tropische, evenals de *Chamaerops humilis*; deze laatste blijft in ons land in sommige tuinen zelfs wel in den vollen grond, goed gedekt en ingepakt, den winter over, en ontwikkelt zich dan veel fraaier, dan wanneer hij elk

jaar van de kas naar den tuin en weer van den tuin naar de kas moet versjouwd worden. De temperatuur bij ons 's zomers verschilt niet zoo heel veel met de gemiddelde temperatuur in het vaderland van den Phoenix dactylifera, zoodat 't ontkiemen zijner pitten, in den zomer buiten, of in den winter binnen, evenmin merkwaardig is als bijv.

Elvrijge teeltling
van Dactylpalm.
Phoenix dactylifera L.

het opkomen van sinaasappelpitten e. d. In ons land kunnen meer planten uit warmere streken als tabak, maïs, enz. enz. toch ook zeer goed verbouwd worden, en niemand zal zich verwonderen, als hij hier 's zomers palmen, dracaena's, musa's en agaven buiten ziet staan.

Amsterdam, Febr. 1905.

A. J. VAN EYNDHOVEN.

Vragen en Korte Mededeelingen.

Rotterdamsche Natuurhistorische Club.

Vergadering 31 Januari 1905 in de Diergaarde.

De voorzitter, de heer Haverhorst, opent de vergadering, waarna de heer Buis rondgeeft het fraaie plaatwerk: „C. Stoll. Beschrijving der Cicaden en Wantzen 1788”. Daarna laat de heer De Koning zien een door hem vervaardigd overzicht van de Diatomaceeën, welke gedurende het jaar 1904 in de Maas voorkwamen; waaruit de invloed van de Novemberstormen zeer duidelijk bleek.

De heer Jansen besprak de duinvormen van sommige grassen. Na enkele korte mededeelingen over verspreiding en biologie liet hij circuleeren de gewone en de duinvormen van *Setaria viridis* P. B., *S. glauca* P. B., *Agrostis alba* L., *Agr. canina* L., *Calamagrostis Epigeios* Rth., *Koeleria cristata* Pers., *Festuca rubra* L., *Bromus tectorum* L. en *Triticum repens* L.

De heer Haverhorst geeft een overzicht van hetgeen tot heden de studie van de vlinderpop aan het licht gebracht heeft omtrent de verwantschap van verschillende species, verwantschap van de vlinders met andere insectenorden, vorming en voortgang van de ontwikkeling der kleuren etc.

De heer Van Roon doet enkele mededeelingen over geluid-voortbrengende insecten.

De heer Wachter brengt ter tafel enkele merkwaardige Solanaceeën.

1o. *Hyoscyamus niger* L. met de var. *arvensis* Kit en *pallidus* Kit, welke beide zeldzaamheden bij Rotterdam gevonden zijn.

2o. *Solanum nigrum* L. met de var. *B. humile* Bernh., welke zich onderscheidt door groengele bessen (de gewone vorm heeft zwarte bessen; maar daarnaast komen planten voor met groene — var. *chlorocarpum*, — met roode — var. *rubrum*, — en met groen-gele — var. *humile* — bessen).

3o. *Datura Stramonium* L., waarvan een vorm nana Lako bestaat, door den heer Lako in 1875 in de duinen te Wassenaar gevonden. De hoogte der bloeiende plant bedraagt bij dezen vorm slechts 1 à 2 dM. Spr. liet ex. zien van deze vorm bij Oostvoorne gezamenlijk en deelde mede, dat de plant zich bij Wassenaar heeft staande gehouden, want zij is aldaar van 1900 tot 1904 door hem voortdurend waargenomen.

Vergadering 21 Februari 1905 in de Diergaarde.

De voorzitter, de heer Haverhorst, opent de vergadering en geeft het woord aan den heer Lindemans, die spreekt over een paar vlinders uit de merkwaardige familie der Castniidae Westw. nl. *Castnia Boisduvallia* Hubn. en *C. Gallinthias* Hubn., beide uit Z. Amerika. De vertegenwoordigers van deze familie, die in Afrika en Z. Amerika voorkomen, vertoonen het karakter van verschillende groepen. De vorm der vleugels gelijkt op die der nachtvlinders, terwijl de vorm der sprieten met die der dagvlinders nl. der Hesperiden, overeenkomt.

Verder laat spr. rondgaan een paartje van *Zanclognata Tarsicrinalis* Knoch, van welke soort hij 2 ♂ en 1 ♀ in Juli 1904 bij Vorden uit struikgewas klopte. Deze soort was tot heden alleen in ons land gevangen door Dr. J. Th. Oudemans (5 en 6 Juni 1895 bij Houthem en Valkenburg (L.) en later een ex. bij Laag-Soeren).

De heer Dr. Prins deelt enkele bijzonderheden over *Welwitschia mirabilis* Hook fil. mede en geeft van deze plant eenige fraaie foto's rond.

De heer Jansen doet enkele mededeelingen over fasciaties, bespreekt de erfelijkheid hiervan, het voorkomen en de vermeerdering; spreekt over de verschillende soorten die in den handel voorkomen; en geeft enkele mooie voorbeelden rond van band — en splijtfasciaties.

De heer Haverhorst geeft een overzicht van de nieuwere opvattingen omtrent de aanleiding der metamorfose bij vlinders. De phagocyten blijken hierbij een zeer ondergeschikte rol te vervullen. Splitsing der excretie-organen schijnt oorzaak te zijn van een opeenhooping van stoffen in het larvelichaam waardoor een toestand van intoxicatie ontstaat. In de pop blijkt o. a. ophooping van het gas CO₂ plaats te grijpen. Hierdoor zullen dan de prikkels ontstaan die enerzijds de weefsels van sommige organen tot ontleding brengen en anderzijds de kiemen voor nieuwe organen tot ontwikkeling aandrijven.

De heer Wachter brengt ter tafel eenige bijzonder afwijkende *Salix*-vormen.

G. V. ROON
W. H. WACHTER. } Secr.